

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/171/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513210885
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2513210885.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany, č.k. 10C/239/2013-59 zo dňa 10. decembra 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 3.615,18,- Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 730,24 Eur majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Skalica (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie prvostupňový súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3 písm. b) a 5 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

Vecne argumentoval tým, že na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh nebol podaný dôvodne. Žalobca sa podaním adresovaným žalovanému a doručeným najskôr dňa 23.4.2012 domáhal v zmysle § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. predbežného prerokovania a uspokojenia nároku na náhradu škody. Do podania návrhu na súd šesťmesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval po uplynutí šesťmesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti žalovaným, návrh tak súd nepovažoval za predčasný. Súd má za to, že aj keď § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom ku dňu podania návrhu, ktorý zakotvuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, neobsahuje ustanovenia o právomoci prvostupňového súdu rozhodovať vo veciach náhrady škody z titulu prietahov v konaní až po právoplatnom rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prietahom v konaní. Z dôvodovej správy týkajúcej sa poslednej novelizácie zákona č. 514/2003 Z. z. jednoznačne vyplýva, že takýmto spôsobom bolo potrebné k citovanému ustanoveniu zákona pristupovať vždy. Novela nezaviedla nič nové, len explicitne vyjadrila, čo bolo zrejme už pred účinnosťou novely. K doplneniu ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. zákonodarcu nepochybne viedla skutočnosť, že práve z dôvodu absencie

explicitného vyjadrenia povinnosti súdu vychádzať aj pri posudzovaní nárokov vyplývajúcich z tvrdeného nesprávneho úradného postupu z rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prietahom v konaní (s tým, že takéto posúdenie nie je v právomoci prvostupňového súdu) prichádzalo v praxi k nejednotnosti vo výklade citovaného zákona a zrejme i k nejednotnosti v konaní pred súdmi. Uvedené podľa názoru súdu vyplýva z bodu 7 dôvodovej správy k návrhu zákona č. 508/2010 Z. z., ktorý novelizuje zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorej návrh vychádza z platnej úpravy, nakoľko existuje možnosť domáhať sa ochrany svojich práv využitím inštitútu ústavnej sťažnosti v súlade s ustanovením § 127 ods. 1 Ústavy SR. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitnosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, poškodený subjekt by sa mal obrátiť v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. na okresný súd, aby konštatoval, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prietahov. Postup súdu vyššieho stupňa by bol v takomto prípade preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne vylúčené a uvedené len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní je oprávnený výlučne Ústavný súd SR. Vzhľadom na vyššie uvedené návrh zákona výslovne dopĺňa, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prietahov bolo rozhodnuté týmto oprávneným orgánom.

Žalobca do vyhlásenia rozsudku súdu nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Skalica, žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, resp. že by existovalo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu, ktorým by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Absenciou takéhoto rozhodnutia oprávneného orgánu o existencii prietahov nebola splnená základná podmienka pre rozhodnutie o náhrade škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, a preto sa súd v konaní existenciou ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu (t.j. protiprávne konanie, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody a následne aj samotnou výškou škody) ďalej nezaoberal. Súd vychádzal z toho, že prietahy v konaní môžu byť konštatované v rámci vybavenia sťažnosti na prietahy v konaní, v rámci disciplinárneho konania, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti (§ 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). V opačnom prípade by mohlo dôjsť aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel súd k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu a návrh ako nedôvodný zamietol. Súd nepripustil žalobcov návrh na doplnenie dokazovania listinným dôkazom, a to znaleckým posudkom na preukázanie výšky škody, ktorý zadal žalobca znaleckému ústavu Ekonomickej univerzite v Bratislave. Žalobca žiadal, aby súd tento dôkaz vykonal, pretože ho považuje za dôkaz zásadného významu (čl. 36). Podľa § 120 ods. 1 OSP len súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Toto právo nepatrí účastníkovi konania ani právnenému zástupcovi. Navrhovaný dôkaz súd nevykoná, pretože znalecký posudok, ktorý nebol vypracovaný v súdnom konaní, nemá charakter znaleckého posudku, ale listinného dôkazu. Súd nenariadil znalecké dokazovanie. Navrhnutý dôkaz je pre rozhodnutie súdu za tohto skutkového a právneho stavu právne irelevantný. Navyac znalecký posudok by mal preukázať správnosť skutkových tvrdení žalobcu, nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia. Tvrdenia žalobcu o škode sú všeobecné po skutkovej stránke, sú vyjadrené len výslednou sumou, bez skutkovej a matematickej špecifikácie. Neexistujúce, všeobecné tvrdenia preto nemožno znalecky ani inak preskúmať, sú nepreskúmateľné. Bolo povinnosťou žalobcu už v čase podania návrhu produkovať všetky tvrdenia a dôkazy (§ 79 ods. 1, 2 O.s.p.).

Úspešným účastníkom konania je žalovaný, patrí mu právo na náhradu trov konania. Trovy konania nevyčíslil a zo spisu mu žiadne nevyplývali, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal. Žalobca bol oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok za návrh priamo zo zákona podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch. Výsledok konania je taký, že súd návrh voči žalovanému zamietol. Nezaviazal preto žalovaného ako úspešného účastníka konania v nadväznosti na § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch k zaplateniu súdneho poplatku za návrh. Rovnako je zrejmé, že od poplatku je oslobodené celé konanie a nielen žalobca, čo je ďalší dôvod, pre ktorý súd nezaviazal žalovaného k zaplateniu súdneho poplatku za návrh.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako odvolacie dôvody uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite vecí na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., keď v právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z.. Súd tak svojim rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej „O.s.p.“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p..

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním podľa § 38 Exekučného poriadku súdneho exekútora vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 2360466 dlžníkom (povinným) N. O., nar. XX.XX.XXXX (po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť exekučnej veci číslo EX 13960/2009). Nakoľko exekučný súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spísanou súdnym exekútorom prijal na ďalšie konanie, došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti zaoberať sa danou žiadosťou a rozhodnúť o nej do 15 dní od doručenia tejto žiadosti, keďže exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu a nie rozhodnutie rozhodcovskej komisie, pre ktoré vtedy táto lehota neplatila. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 15.02.2011 a to zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu o poverení tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 425 dní). Uviedol, že popísaný postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Uviedol, že si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú vyčíslil tak, že mu vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom vo výške 818,24 eur, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v konaní vedenom proti dlžníkovi založeného zmluvou o úvere. Zároveň si žalobca uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a došlo k vyvolaniu rizík - neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a k insolvenčii povinného. Uviedol, že všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy a realizácia základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite. Uviedol, že potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy použil žalobca možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, t.j. cca 660,- Eur. Ohľadom primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu vo veci porušovania práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov súdmi v civilnom konaní. Nemajetkovú ujmu vyčíslil sumou 163,65 Eur, t.j. 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Žalobca za nesprávny úradný postup exekučného súdu označil skutočnosť, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z vykonaného dokazovania súd zistil, že konanie začalo 19.12.2009, Okresný súd Skalica uznesením zo dňa 17.02.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. V exekučnom konaní teda súd rozhodol v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z., nakoľko zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, súd nebol povinný do 15 dní od doručenia žiadosti písomne rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím, pretože pre toto rozhodnutie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. nestanovuje lehotu.

Keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa

návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.).

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase doručenia predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia Okresnému súdu Skalica (od 14.12.2009 do 31.05.2010), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v čase predmetného konania Okresného súdu Senica zákonná lehota 15 dní na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pre exekučné tituly, ktorými sú rozhodnutia rozhodcovských súdov, ako tomu bolo i v danom prípade, neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora v prípade, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok žiadnou lehotou nelimitoval. Vzhľadom na to je potom potrebné uzavrieť, že Okresný súd Senica v predmetnej veci rozhodnutím o žiadosti súdneho exekútora pre vydanie poverenia po lehote 15 dní neporušil žiadne zákonné ustanovenie. Odhliadnuc od uvedeného zákonná lehota 15 dní od doručenia žiadosti v zmysle cit. ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s poukazom na jeho znenie platí iba vtedy, ak súd vydá poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora ale zákon v citovanom ustanovení žiadnou zákonnou lehotou nelimituje. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodrжал zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Závery prvostupňového súdu v tomto smere sú preto plne správne.

Nie je dôvodná argumentácia žalobcu spočívajúca v tom, že ust. § 9 ods. zák. č. 514/2003 je aplikovateľné len na zodpovednostné vzťahy, ktoré vznikli od 01.01.2013.

Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Senica v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho

exekútora o udelenie poverenia je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prieťahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prieťahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prieťahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadávať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorá sčasti ani nie je súladná s odôvodnením napadnutého rozsudku a ktorá vzhľadom na vyššie uvedené ani nie je spôsobilá dosiahnuť navrhované zrušenie napadnutého rozsudku, prípadne jeho zmenu.

K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si žalobca v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody žalobcu. Ak teda súd prvého stupňa znalecké dokazovanie vo veci nenariadil, riadil sa zásadou hospodárnosti konania, pretože takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné a nevhodné. K úvahám žalobcu o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolací súd dodáva, že súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, žeby v exekučnej veci, od ktorej si žalobca svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského soudu toto rozhodnutí přijal poměrem hlasů 3:0.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není možné podat odvolání.